

Wat je wilt weten van wat je nog niet weet...!

Waarom kun je de maan soms overdag zien? Hoe komt het dat de regenboog rond is? Wat heeft het gewicht van een bal te maken met de snelheid waarmee die rolt? Op welke planeet zou je ook kunnen leven? Deze en nog veel meer vragen stellen kinderen dagelijks om meer te weten van wat ze nog niet weten. Een nieuwsgierige en betrokken houding die vanuit verwondering en het stellen van vragen tot stand komt. Hoe kun je die onderzoekende houding als leerkracht stimuleren?

Het begint bij verwondering! Verwondering is een ontdekking van iets wat je nog niet kent, iets wat je interesse heeft gewekt omdat het bijzonder is. Ont-dekken is een deken die wordt weggehaald, waardoor wat eronder ligt zichtbaar wordt. Het gaat om de zoektocht naar antwoorden en niet om de antwoorden zelf. Kinderen moeten ruimte krijgen om te denken over denken. Om gedachten en gevoelens te delen. Hierdoor wordt taal aan waarneming gekoppeld en krijgt verwondering vorm.

Door het stellen van vragen wordt informatie van de binnen- en buitenwereld gedeeld, zodat verwondering 'zichtbaar' wordt. Bij jonge kinderen zijn dat de productieve vragen die leerkrachten aan de kinderen stellen, bijvoorbeeld wat-als vragen, waardoor kinderen gestimuleerd worden om hun kennis actief en creatief te gebruiken. Hulpmiddelen bij het stellen van vragen zijn de [Taxonomie van Bloom](#) en de [Denksleutels](#). Daarnaast leren kinderen vragenstellen door te oefenen. In de klas kun je waarnemingsoefeningen doen en kinderen uitdagen om vragen te stellen over het waarnemen. Bijvoorbeeld bij een brandend kaarsje. De kinderen noteren (samen) wat er wordt waargenomen en welke vragen dat oproept. Ook een gezamenlijk thema kan geopend worden met de vraag "wat wil je weten over ...?", het geeft de leerkracht handvatten om aan te sluiten bij de behoeften van de kinderen en maakt de kinderen mede-eigenaar van de lessen. Het wordt een gezamenlijke ontdekking!

Tot slot kunnen kinderen naar aanleiding van een vraag ook een onderzoek gaan doen. Het onderzoeksproces begint na een goede onderzoeksvraag. Laat kinderen eerst een vragenstorm doen om zoveel mogelijk vragen over het onderwerp te bedenken, voordat je richting een echte onderzoeksvraag gaat. Of je een goede onderzoeksvraag hebt, kan bepaald worden met behulp van het [Vragenmachientje](#). Vaak is er even tijd nodig om die ene goede vraag te vinden, maar als je die eenmaal hebt gevonden dan is er niets leuker dan onderzoek doen vanuit je eigen verwondering!

Onderzoekend leren maakt kinderen mede-eigenaar van het leerproces en verantwoordelijk voor wat ze doen. Het kan ingezet worden bij verschillende domeinen, ook taal en rekenen lenen zich uitstekend om onderzoek te doen vanuit een vraag van het kind. Een open en nieuwsgierige houding van de leerkracht is essentieel om dat proces te ondersteunen. Waarover heb jij je voor het laatst verwonderd?